

Tlačová správa: Bábkarstvo na Slovensku a v Čechách bolo zapísané na Reprezentatívny zoznam nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Addis Abeba – Bratislava 1. decembra 2016

Historicky prvá spoločná česko-slovenská nominácia prvku *Bábkarstvo na Slovensku a v Čechách* bola dnes zapísaná do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Stalo sa tak na 11. zasadnutí Medzivládneho výboru pre ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva v Addis Abebe (Etiópia).

Zápisom na tento prestížny svetový zoznam prvkov nehmotného kultúrneho dedičstva sa zavšíl trojročný administratívny proces, ktorý predchádzal nominácii i samotnému úspešnému zápisu. Odborná i technická príprava zápisu sa niesla v znamení nadštandardnej spolupráce odborníkov, diplomatov, úradníkov a v neposlednom rade aj zástupcov komunit nositeľov tohto prvku (bábkarov, bábkových divadiel a festivalov) z oboch krajín. V tejto súvislosti predstavuje táto spolupráca aj demonštráciu blízkych kultúrnych, umeleckých a spoločenských väzieb medzi Českom a Slovenskom.

Proces úspešnej nominácie prebiehal aj vďaka výraznej podpore a vzájomnej spolupráci Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, Ministerstva kultúry Českej republiky, SLUK-u, Centra pre tradičnú ľudovú kultúru (pri SEUK-u), Národného informačného a poradenského strediska pre kultúru (NIPOS) v Prahe, diplomatických misií Slovenskej a Českej republiky pri UNESCO a samozrejme aj zúčastnených komunit nositeľov tohto prvku.

Hodnotiaci orgán UNESCO ocenil kvalitu spracovania obsahovej i technickej stránky nominácie a v konečnom dôsledku ocenil výnimočnú hodnotu prvku *Bábkarstvo na Slovensku a v Čechách* pre kultúrne dedičstvo ľudstva. Medzivládny výbor v tomto roku posudzoval 37 žiadostí o zapísanie do Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO.

Bábkarstvo na Slovensku a v Čechách vnímané ako jav vo všetkých jeho historických podobách a rozmanitých prejavoch predstavuje tradičný kultúrny prvok. Tento druh divadla spája dramatické, dramaturgické, inscenačné, interpretačné, scénografické, výtvarné i hudobné zručnosti. Je neoddeliteľnou súčasťou slovenskej a českej divadelnej a literárnej tradície. Pôvodní nositelia tohto prvku boli rodiny kočovných bábkarov (marionetárov), ktorých produkcie znamenali vôbec prvý kontakt širších ľudových vrstiev s divadelnou kultúrou.

Vďaka prepojeniu s národno-vedomovacím procesom, nadobudol tento prvok svojbytnú podobu líšiacu sa v mnohých aspektoch od bábkového divadla iných kultúrnych komunit. Pôvodný, de facto internacionálny repertoár prechádzal procesom folklorizácie a postupne vstrebával domáce jazykové a tematické prvky. V postavách sa objavili miestne charaktery, najmä komické a ľudové typy s osobitými vlastnosťami i výzorom, ako napríklad Gašparko

(Kašpárek), sedliaci Škrhola a Trčko a ďalšie. Tradičné bábkové divadlo ako interpretačné umenie, neodmysliteľne spojené aj s remeselnou a ľudovou tvorbou (rezba, maľovanie a obliekanie bábok, maľba dekorácií), vytvorilo vďaka predávaniu spomenutých praktík, zručností, skúseností, ale i samotných predmetov (bábky, dekorácie, scény atď.) z generácie na generáciu nesmierne silnú a pevnú tradíciu bábkového divadla, ktorá sa prejavuje a rozvíja nepretržite doposiaľ.

Aj keď sa dnešné slovenské a české bábkové divadlo diverzifikuje do rôznych foriem, nadväzuje na to najlepšie z ľudovej bábkarskej tradície – na jej divadelnosť, štylizovanosť a komediálnosť. Pokračovatelia k nej pristupujú s úctou, identifikujú sa s ňou a jej hodnoty považujú za dôležitú súčasť svojej identity a svojho kultúrneho dedičstva.

Juraj Hamar
generálny riaditeľ SLUK-u, predseda Rady ministra kultúry
na ochranu tradičnej ľudovej kultúry

Kontakt pre médiá:

Mgr. Eva Ryšavá
Centrum pre tradičnú ľudovú kultúru (SLUK)
tel.: 0903 648 253, e-mail: eva.rysava@sluk.sk

Mgr.art. Lucia Sopková
PR manažérka SLUK-u
tel.: 0918 810 767, e-mail: lucia.sopkova@sluk.sk